

Fördjupning i psykodynamisk teori och praktik

Specialistkurs i klinisk psykologi, VT2016

Bakgrund

Psykodynamisk terapi har länge varit en av de inriktningar man kan välja på de flesta psykologutbildningars psykoterapikurser. På psykologprogrammen studeras företrädesvis nyare psykodynamisk litteratur, medan inslaget av klassiska psykoanalytiska texter är litet. Den planerade kursen avser fördjupa kunskapen om psykoanalysens grunder, och möjliggöra en kvalificerad diskussion om den psykodynamiska traditionens möjligheter och begränsningar i relation till samtida kliniska och institutionella förhållanden. Kursen vänder sig till legitimerade psykologer som vill specialisera sig inom klinisk psykologi.

Syfte och innehåll

Kursen syftar till att ge större kunskap om och djupare förståelse för psykoanalysens kliniska och teoretiska utgångspunkter. I kursen behandlas grundläggande idéer och begrepp som utvecklades i centrala texter av Sigmund Freud. Förhållandet mellan teori och praktik belyses i relation till de utmaningar som en kliniskt arbetande psykolog ställs inför idag. Psykoanalysens och den psykodynamiska praktikens förhållande till andra för kliniskt psykologarbete relevanta diskurser, t.ex. psykiatrisk diagnostik och evidensdiskussionen, granskas och problematiseras. Den psykodynamiska teorins och praktikens möjligheter och begränsningar i relation till förändrade kliniska, ideologiska och institutionella förhållanden diskuteras. Frågan vad ett psykodynamiskt perspektiv kan bidra med i verksamheter där många psykologer arbetar, t.ex. primärvården, skolan och psykiatrin, genomsyrar kursen.

Lärandemål

Efter genomgången kurs skall deltagaren:

-visa fördjupad kunskap om psykoanalytiska grundbegrepp som överföring, bortträngning, symptom, personlighetsstruktur och medvetet-förmedvetet-omedvetet.

-visa fördjupad kännedom om psykoanalysens historiska betingelser, dess utveckling, och förhållandet mellan nutida psykodynamisk teori och Freuds ursprungliga psykoanalys.

-ha färdighet och förmåga att kunna resonera kritiskt kring psykoanalysens möjligheter såväl som dess begränsningar, och relatera detta till det praktiska psykologarbetets förutsättningar idag.

-visa fördjupad kännedom om psykoanalysens förhållande till andra för kliniskt psykologarbete relevanta diskurser, t.ex. psykiatrisk diagnostik och akademisk psykologi.

-kunna resonera kritiskt kring förhållandet mellan teori och praktik inom psykoanalys och psykodynamisk psykoterapi.

Examinator och kursarrangörer

Lärare och examinator är Per Magnus Johansson, leg. psykolog, specialist i klinisk psykologi, leg. psykoterapeut, docent i idé- och lärdoms historia, och psykoanalytiker. Kursen arrangeras av psykologerna Emil Asbjörnsen och David Arvidsson.

Kursen är utformad för att motsvara 7,5 hp och fem veckors heltidsstudier. Kursen består av litteraturstudier, föreläsningar och seminarier. Antalet lärarledda undervisningstimmar är 24. Inför varje seminarie tillfälle förbereder någon eller några deltagare ett referat av ett textavsnitt, som bildar utgångspunkt för seminariet. Kursinnehållet examineras genom en individuell, skriftlig examinationsuppgift som mera ingående behandlar något av kursens centrala teman. Kursdeltagaren ska genom den skriftliga examinationsuppgiften visa att hon eller han tillgodogjort sig kursinnehållet och att hon eller han kan både använda och kritiskt resonera kring centrala psykoanalytiska begrepp och sätta dem i relation till praktiskt psykologarbete. För godkänd kurs krävs närvaro och aktivt deltagande vid undervisningstillfällena.

Litteratur

APA Presidential Task force on Evidence-based Practice. (2006). "Evidence-based practice in psychology." *American Psychologist*, 33, 271-285. (14 s.)

Fahlke, C., & Johansson, P.M. (red.) (2007). *Personlighetspsykologi*. Stockholm: Natur & Kultur. Kapitel 3 "Personligheten i ljuset av psykoanalysen" (66 s.) och kapitel 4 "En avslutande diskussion". (39 s.)

Freud, S. (1927). "Frågan om lekmananalysen. Samtal med en opartisk person." Ingår i *Samlade skrifter av Sigmund Freud Band VIII*. Stockholm: Natur & Kultur 1997. (65 s.)

Freud, S. (1917). "Föreläsningar i Wien 1915-1917." Ingår i *Samlade skrifter av Sigmund Freud Band I*. Stockholm: Natur & Kultur 1996.

Ur "Första delen. Felhandlingarna" läses avsnitt I "Inledning". (8 s.) "Tredje delen. Allmän neuroslära" läses i sin helhet. (200 s.)

Freud, S. (1932). "Nya föreläsningar publicerade 1932." Ingår i *Samlade skrifter av Sigmund Freud Band I*. Stockholm: Natur & Kultur 1996. (160 s.)

XXXI Uppdelning av personligheten. (20 s.)

XXXII Ångest och driftliv. (21 s.)

XXXIII Kvinnligheten. (21 s.)

XXXIV Klargöranden, tillämpningar, orienteringar. (20 s.)

XXXV Om en världsåskådning. (23 s.)

Freud, S. (1940 [1938]). "Psykoanalysens huvudlinjer." Ingår i *Samlade skrifter av Sigmund Freud Band IX*. Stockholm: Natur & Kultur 2003. (57 s.)

Johansson, P.M. (2003). *Freuds psykoanalys. Arvtagare i Sverige del 2*. Göteborg: Daidalos. Kapitel IX. "Kritiken av Freuds psykoanalys." (37 s.)

Nilsson, C. (red.) (2009). *Psykoanalytikerens och psykoanalytikerens praktiska kunskap*. Södertörn: Södertörns högskola.

Nilsson, C. "Om psykoanalytikerens och psykoanalytikerens praktiska kunskap." (10 s.)

Nilsson, C. "Att upptäcka den egna praktiken på nytt. Om psykoanalysen, psykoanalytikerens och högskolan." (17 s.)

Reeder, J. "Kunskap, vetande, förstånd: tre kategorier för att tala om psykoanalytisk kompetens." (19 s.)

Olsson, G. "Psykoanalytikerens och psykoanalytikerens praktiska kunskap." (21 s.)

Roudinesco, E. (2001). *Why Psychoanalysis?* New York, NY: Columbia University Press. (171 s.)

Shedler, J. (2010). "The efficacy of psychodynamic psychotherapy." *American Psychologist*, 65(2), 98-109. (11 s.)

Totalt : 906 s.

Tid, plats och anmälan

Undervisning (föreläsningar och seminarier) kommer att äga rum i centrala Göteborg fem lördagar kl. 13.00-17:00: 27/2, 19/3, 15/4, 21/5 och 4/6. Kursavgiften är 8500 kr exklusive moms om arbetsgivare betalar. Kontakta arrangörerna för uppgifter om pris för privatpersoner. I kursavgiften ingår undervisning, examination och kursbevis. Deltagare ansvarar själv för att anskaffa litteratur.

Anmälan senast den 31e januari till asbjornsen.emil@gmail.com